

سیرانه‌گذاری برای تولید

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی

موسسه آموزش و ترویج کشاورزی

معاونت علمی و فناوری

شبکه دانش کشاورزی

سلسله برنامه‌های ویدیو کنفرانس انتقال دانش به روز در گستره ملی بخش کشاورزی

عنوان:

ارزشیابی پیامدهای اقتصادی - اجتماعی تورهای آموزشی، ترویجی و پژوهشی کشاورزان پیشرو؛ روش نوین آموزشی-ترویجی در انتقال فناوری های نوین کشاورزی به مزرعه (۲)

سخنران:

سید داود حاجی میررحیمی

عضو

دانشیار مرکز آموزش عالی امام خمینی (ره)

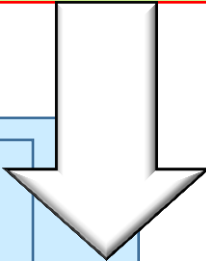
۲۱ بهمن ماه ۱۴۰۴ - ساعت: ۱۰

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الهم اخرجني من ظلمات الوهم و اكرمني بنور الفهم الهم افتح
علينا ابواب رحمتك و انشر علينا خزائن علومك، برحمتك يا ارحم الراحمين

بیان مسئله در آموزش بهره برداران بخش کشاورزی

- روش‌های آموزشی - ترویجی مرسوم در انتقال فناوری های روز به مزرعه، موفقیت لازم را ندارد.
- محتوای اغلب دوره‌های آموزشی - ترویجی، قابلیت عملیاتی ندارد و نظری است.
- دوره‌ها در فضاهای بسته کلاسی اجرا شده یا اگر در مزرعه برگزار می‌شود،
- در حیطة مهارتی اثربخشی لازم را ندارند.

مجموع این مسائل باعث می‌شود که تحول لازم در تصمیم‌گیری‌ها و رفتار بهره‌برداران برای کاربرد علوم و فناوری‌های نوین در مزرعه به شکل معنی داری تحقق نیاید.

تورهای آموزشی، ترویجی و پژوهشی

برنامه های آموزشی "مزرعه محور" هستند. "آموزش مزرعه محور" از جمله روش های آموزشی - ترویجی است که به شیوه های متنوع قابل اجرا است و برای تدریس مباحث عملی به فراگیران علوم کشاورزی در نظر گرفته می شود. این روش برای ارتقای کیفیت فرایند آموزش و یادگیری بیش از پیش مورد تأکید کارشناسان آموزشی است. در برنامه های ترویجی نیز با عنایت به علاقمندی فراوان بهره برداران به ارائه عملی آموزش ها و بازدید از مزارع آموزشی پیشرفته، از این روش استفاده می شود.

تورهای آموزشی، ترویجی و پژوهشی

روشی آموزشی برای کسب تجربیات دست اول و قرار گرفتن عملی افراد در برابر پدیده های جدید و کمک به آنها برای کشف رابطه بین پدیده ها در موقعیت های جدید

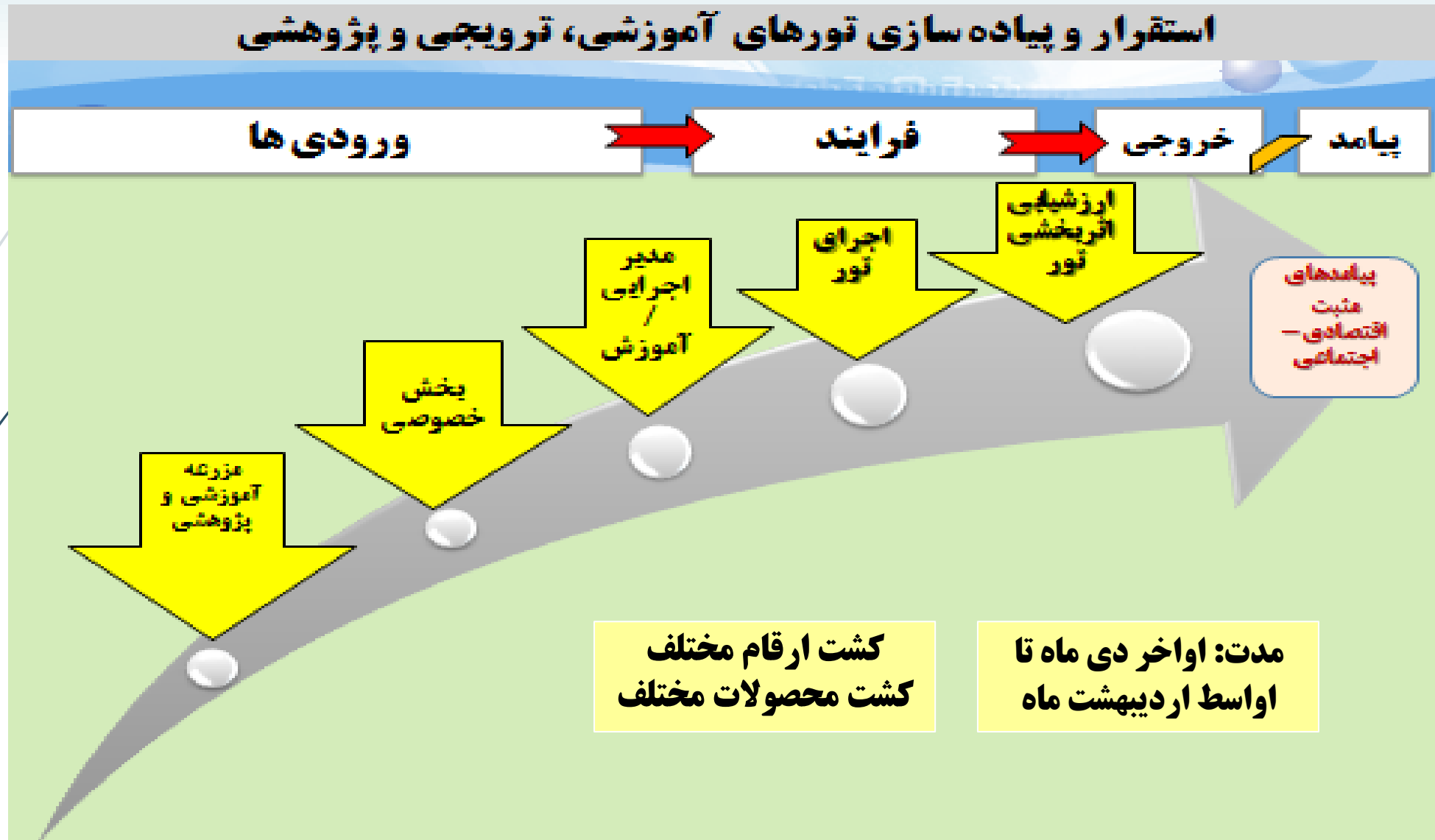
"تورهای کشاورزی" از جمله روش های انتقال دانش و افزایش انگیزه فعالیت شاغلین و علاقمندان به اشتغال و سرمایه گذاری در بخش کشاورزی است. این روش به تدریج در حال تبدیل شدن به رویکردی شناخته شده برای علاقه مندان به دستاوردهای جدید در عرصه علوم مختلف کشاورزی است. یکی از زیرمجموعه های تورهای کشاورزی، تورهای آموزشی، ترویجی و پژوهشی است که ضمن انتقال دانش و مهارت به فراگیران، افزایش انگیزه تغییر و تحول در شیوه های فعالیت در کشاورزی، جنبه های تفریحی و شادی بخشی آن نیز مورد توجه برنامه ریزان قرار دارد.

ویژگی ها و مزایای تورهای آموزشی. ترویجی و پژوهشی

- ۱ افزایش دسترسی بهره‌برداران به منابع دست اول فناوریهای کشاورزی
- ۲ معرفی ظرفیتهای خلاقیت و نوآوری در سایر مباحث دولتی کشاورزی
- ۳ هم زمانی اجرای آموزش با تولید و تست محصول ارقام
- ۴ ایجاد انگیزه در بهره‌برداران برای افزایش ضریب فناوری در مزرعه

برنامه ریزی اجرایی تورهای آموزشی در حوزه سبزی و صیفی

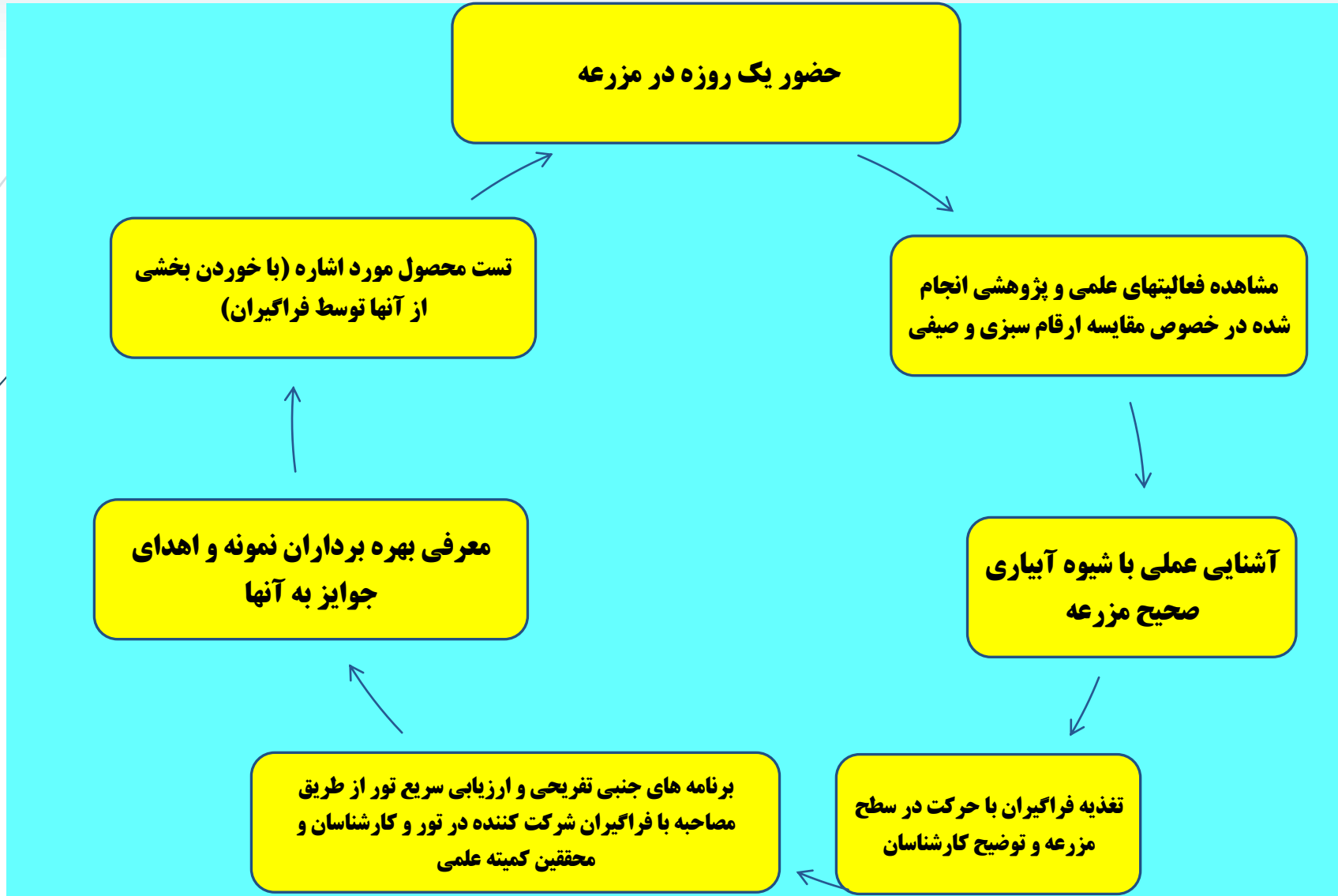
7

فعالیت های میدانی شرکت کنندگان در تور های آموزشی

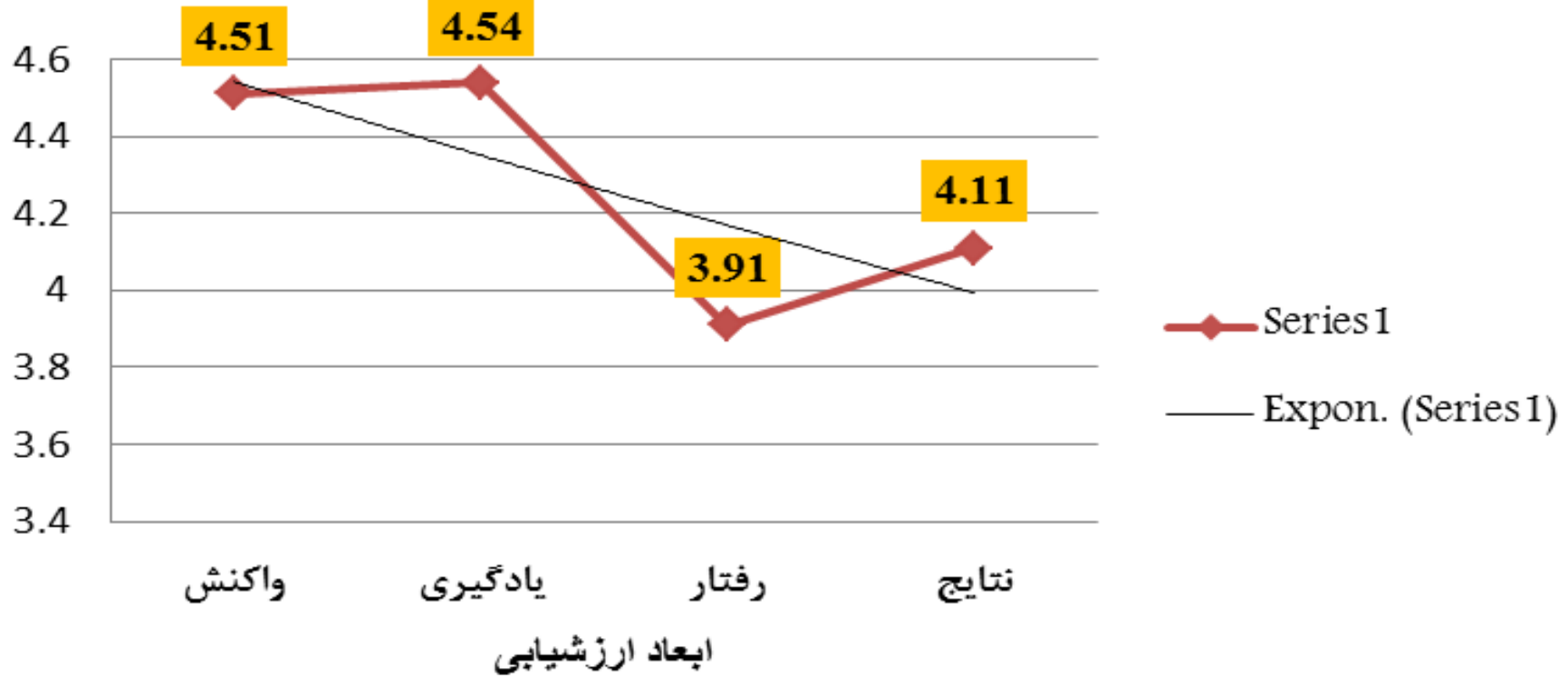
9

پتانسیل اقتصادی و اثر بخشی تورهای آموزشی

از سال ۱۳۹۲ و همزمان با تأکید سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی بر توسعه آموزش بهره‌برداران و سوق یافتن بخشی از ظرفیت‌های نرم افزاری و سخت افزاری مراکز آموزش به آموزش بهره‌برداران، برگزاری این تورها در اولویت برنامه‌های مرکز آموزش عالی امام خمینی^(ه) قرار گرفت. در سال‌های ۱۳۹۳ تا ۱۳۹۸ این برنامه توسعه یافت و از یک تور با همکاری یک شرکت خصوصی به هشت تور با همکاری چهار شرکت خصوصی افزایش یافت. بخشی از نتایج پروژه تحقیقاتی «ارزشیابی پیامدهای اقتصادی- اجتماعی تورهای آموزشی، ترویجی و پژوهشی کشاورزان پیشرو» نشان داد که در چارچوب مدل کرک پاتریک، اثربخشی این برنامه آموزشی بسیار مناسب و ارزشمند می‌باشد (نمودار شماره ۱). علی‌رغم اینکه پاسخگویان برای نحوه ارائه مطالب آموزشی و شرایط برگزاری تور و همچنین یادگیری اهداف مورد نظر، ارزیابی بسیار مناسبی داشتند، با توجه به نتایج تحقیق دستیابی به تغییرات پایدار در رفتار بهره‌برداران و بهره‌مندی از مزایای بلندمدت این تورها امکان بهبود بیشتری در آینده دارد.

نمودار(۱): توزیع آماری ارزشیابی اثربخشی تورهای آموزشی، ترویجی و پژوهشی بر اساس مدل کرک پاتریک

برخی نتایج و پیامدهای اولویت دار این برنامه نوین آموزشی، ترویجی و پژوهشی

افزایش عملکرد مزارع بهره برداران با استفاده از روشها و نهادههای معرفی شده ($CV=0/221$)

کسب موفقیت بیشتر بهره برداران در بازار کشاورزی ($CV=0/237$)

پیامدها
تورها

صرفه جویی و استفاده بهینه تر از منابع تولیدی توسط بهره برداران ($CV=0/238$)

افزایش درآمد و توان اقتصادی بهره برداران ($CV=0/24$)

بکارگیری، عملیاتی نمودن و گسترش تجربه

13

- این روش در کلیه استان های کشور بر اساس مزیت رقابتی بخش کشاورزی آنها و با برخی انعطاف ها برنامه ریزی و اجرا شود.
- در حوزه های دیگری مانند: آشنایی با نوآوری های کشاورزی (هوشمندسازی و) قابلیت تعمیم دارد.

□ افزایش اثربخشی برنامه های آموزش کشاورزی:

- با تعامل با شرکت های دانش بنیان و فناور
- توجه به تحولات اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جامعه کشاورزی

□ عدم درک جایگاه و توانمندی های بخش خصوصی دانش بنیان و فناور

□ عدم توجه به مزیت های نسبی منطقه ای

□ عدم توجه به سود بخش خصوصی.....

□ آموزش و توانمندسازی مدیران و مروجین و مدیران اتحادیه ها و تشکل های صنفی بخش کشاورزی

□ این روش در کلیه استان های کشور بر اساس مزیت رقابتی بخش کشاورزی آنها و با برخی انعطاف ها برنامه ریزی و اجرا شود.

□ بطور مستمر ارزشیابی و از نتایج آن برای بهبود کیفیت اجرای تورها استفاده شود.

تصاویر تورهای آموزشی، ترویجی و پژوهشی

اولین تور آموزشی، ترویجی و پژوهشی دام سبک

بر این اساس، اولین تور آموزشی، ترویجی و پژوهشی حوزه دام با همکاری **شرکت مجتمع تولیدی اجداد سپیدان کوثر** در **تاریخ نهم و دهم تیرماه ۱۴۰۰** با **حضور ۱۵ نفر از دامداران** و تولیدکنندگان (به دلیل وجود محدودیت های کرونایی، تعداد نمی توانست بیشتر باشد) سراسر کشور به همراه معاون اجرایی و یکی از کارشناسان مرکز اصلاح نژاد و بهبود تولیدات دامی و نیز سرپرست گروه علوم دامی مرکز برگزار شد.

آموزش های عملی در دامداری های پیشرو **استان های کرمانشاه و زنجان** انجام گردید. در این مزرعه نژادهای داخلی شامل: **شال، مهربان، افشاری و لری بختیاری** با **هدف خالص سازی و اصلاح نژاد دام بومی**، تولید گوسفندان غیر فصلی که دارای پنجاه درصد دوقلوزایی و شیر کافی برای بره ها بود و همچنین پرورش بز و آشنایی با **دو نژاد خارجی سانن و آلپاین** بازدید بعمل آمد

تورهای آموزشی، ترویجی و پژوهشی "صنعت پیشرو کشاورزی"

- اولین تور آموزشی، ترویجی و پژوهشی "صنعت پیشرو کشاورزی" مرکز آموزش عالی امام خمینی با همکاری شرکت های دانش بنیان و فناور مستقر در زیست بوم کارآفرینی مرکز در تاریخ ۸ شهریورماه ۱۴۰۰ برگزار گردید .

دومین تور آموزشی، ترویجی و پژوهشی "صنعت پیشرو کشاورزی در حوزه تولید محصول سالم

- دومین تور آموزشی، ترویجی و پژوهشی صبح یکشنبه ۱۴ شهریور ماه ۱۴۰۰ با همکاری مرکز آموزش عالی امام خمینی(ره) و شرکت های دانش بنیان و فناور در زیست بوم کارآفرینی و کسب و کارهای نوپای کشاورزی مستقر در مرکز امام خمینی برگزار شد.

تورهای آموزشی، ترویجی و پژوهشی "صنعت پیشرو کشاورزی

مراکز و موسسات دانشگاهی، دولتی و بخش خصوصی شرکت کننده در این تور عبارتند از : سازمان نظام مهندسی، کشاورزی و منابع طبیعی استان البرز، دانشگاه تهران، مدیران آموزشی صندوق بیمه محصولات کشاورزی، دانشکده منابع طبیعی، شرکت آب و خاک البرز، سایر شرکت های مستقر در زیست بوم کارآفرینی مرکز امام و تعدادی از دانش آموختگان سنوات گذشته مرکز امام

معیارهای موفقیت و اثربخشی تور آموزشی عبارتند از

پرورش فعالیت های شبکه سازی

مکمل برنامه ها و فعالیت های
آموزشی-ترویجی

پرورش مهارت جمع آوری اطلاعات
و شواهد و مدارک و تقویت مهارت
های کارگروهی

پرورش توان فنی مشاهده گری و
گزارش دهی شرکت کنندگان

واقعی بودن محتوای مورد بازدید

افزایش درک و دانش شرکت
کنندگان از موضوع

با سگرت از توتجه همتا

ذره را تا نبود همت عالی حافظ طالب چشمه خورشید درخشان نشود

«من الله التوفیق»

سیرانه‌گذاری برای تولید

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی

موسسه آموزش و ترویج کشاورزی

معاونت علمی و فناوری

شبکه دانش کشاورزی

سلسله برنامه‌های ویدیو کنفرانس انتقال دانش به روز در گستره ملی بخش کشاورزی

عنوان:

ارزشیابی پیامدهای اقتصادی - اجتماعی تورهای آموزشی، ترویجی و پژوهشی کشاورزان پیشرو؛ روش نوین آموزشی-ترویجی در انتقال فناوری های نوین کشاورزی به مزرعه (۲)

سخنران:

سید داود حاجی میررحیمی

عضو

دانشیار مرکز آموزش عالی امام خمینی (ره)

۲۱ بهمن ماه ۱۴۰۴ - ساعت: ۱۰